

KULTÚRA MOZGÁSBAN – A KULTÚRA PROGRAM KIADVÁNYA

Az angol után német és francia nyelven is megjelentették a Kultúra keretprogram 2008 decemberében kiadott, Kultúra mozgásban című kiadványát, amely a művészek és a művészeti alkotások mobilitását, a kulturális örökséget, a kultúrák közötti párbeszédet, a kreativitást és az innovációt népszerűsíti a fiatalok bevonásával, illetve különböző projektek bemutatásával. Az ismertett projektet részben a Kultúra 2000, részben a Kultúra keretprogram támogatásával valósították meg, 2000 óta.

A kiadványt eredetileg a 2008. december 12-én Brüsszelben megrendezett Kultúra program konferenciára jelentették meg, amelynek célja a megszerzett tapasztalatok és a jó gyakorlatok megosztása volt.

A KREATIVITÁS ÉS INNOVÁCIÓ EURÓPAI ÉVÉNEK HAZAI PROGRAMSOROZATA

A kreativitás és innováció európai éve 2009 programsorozata hazánkban 2009. február 25-én vette kezdetét hivatalosan. A megnyitőünnepségen az év magyarországi eseményeit is ismerteti a hazai koordinációért felelős Tempus Közalapítvány. Az európai év magyarországi programjai között szerepel például a 2008-ban Moholy-Nagy László formatervezési ösztöndíjat nyert fiatal designerek éves munkájából összeállított kiállítás és a 7. Arcusfest Magyarország Nemzetiségi Színházi Találkozó is.

A Kreativitás és Innováció Európai Éve kezdeményezés célja, hogy felhívja a figyelmet a kreativitás és innováció egyéni, társadalmi és gazdasági jelentőségére. A kreativitásra és az innovációra összpontosítva az egyes emberek alkotó és újító potenciáljának erősítésével lehet biztosítani Európa jövőjét a globális versenyben.

A KREATIVITÁS ÉS INNOVÁCIÓ EURÓPAI ÉVE: HAZAI HONLAP

Számos érdekességgel várja olvasóit A kreativitás és innováció európai éve 2009 programsorozat nemrég elindult magyarországi honlapja. A weblap rendezvénynaptára tartalmazza a hivatalos hazai programot, és megtalálhatóak rajta az évhez kapcsolódó felhívások, pályázatok is. A honlap kínálata folyamatosan bővül, hírekkel, projektbemutatókkal, személyes interjúkkal, könyvajánlókkal, valamint további érdekességekkel várja az érdeklődőket.

A KODÁLY ZOLTÁN IFJÚSÁGI VILÁGZENEKAR PÁLYÁZATA

A Kodály Zoltán Ifjúsági Világzenekar szak-

középiszkolások, főiskolások, egyetemi hallgatók és fiatal zenetanárok jelentkezését várja az Ifjú Zeneművészek Nemzetközi Nyári Akadémiájára és a Világzenekarba. A 2009. július 17-én kezdődő, a Debreceni Egyetem Zeneművészeti Kara által szervezett táborban válogatják ki azt a közel hetven főt, akik a zenekarral nemzetközi koncertkörútra indulhatnak a Debreceni Egyetemről 2009. július 30-án.

Jelentkezési határidő: 2009. április 30.

NEMZETKÖZI BARTÓK SZEMINÁRIUM ÉS FESZTIVÁL

2009. július 6. és 18. között rendezik meg Szombathelyen a Nemzetközi Bartók Szeminárium és Fesztivált, melynek 2009-es alaptémája a zene és a színpad kapcsolata lesz. A kéthetes rendezvényre várják fiatal zenészek, zenepedagógusok és minden érdeklődő jelentkezését. A résztvevők zongora, fuvola, gordonka és kamarazene mesterkurzusokon ismerkednek meg Bartók Béla műveivel, valamint 20. századi és kortárs zeneművekkel. A mesterkurzusok vezetői: Eötvös Péter, Vajda Gergely, Kovalik Balázs, Jan Michiels, Rohmann Imre, Gyöngyössy Zoltán, Perényi Miklós és Heinz Holliger. A szeminárium legnagyobb vállalkozása Bartók: A kékszakkallú herceg vára című operájának színpadra állítása. A részvételhez előzetes regisztráció szükséges.

Jelentkezési határidő: 2009. május 1.

VONÓSNÉGYES-FESZTIVÁL LONDONBAN

A londoni Trinity College of Music ad otthont 2009. április 17. és 19. között a Greenwich International String Quartet Festival (Greenwich-i Nemzetközi Vonósnégyes Fesztivál) című eseménynek, melyen többek között Bartók, Haydn, Mozart, Schubert és Beethoven vonósnégyesre írt műveit hallhatják az érdeklődők. A fesztivál ideje alatt filmvetítéseket, mesterkurzusokat és beszélgetéseket szerveznek, valamint versenyt rendeznek a zeneiskola diákjainak és más egyetemeken hallgatóinak.

EUFONIA 2009 HANGSZERKÉSZÍTŐ PÁLYÁZAT

Eufonia 2009 címmel hangszerkészítő pályázatot hirdetnek hegedű-, mélyhegedű-, cselő- és nagybőgő-készítő mestereknek és tanulóknak. A pályázat célja, hogy megőrizze az európai kulturális örökség részét jelentő mesterséget a jövő számára, lehetőséget biztosítsanak a fiataloknak a tanulásra. A legjobban sikerült hangszerek európai koncerteken mutatkozhatnak be. A hangszerek előzetes bírálatát 2009 novemberében Szó-

fiában tartják. A verseny három részből áll: a technikai és a zenei versenyprogramot Szófiában tartják, a végső rangsort pedig Brüsszelben állítják fel. Itt rendezik meg 2009. december 2-án a díjátadó ünnepséget is.

Jelentkezési határidő: 2009. május 30.

TÁRSSZERVEZŐT KERES A SPANYOL EXPOCORUNA

A spanyol Expocoruna kulturális szervezet az Európai Unió Kultúra programjában beadandó Move című projektjéhez keres társ-szervezőket. A projekt célja, hogy kiállítások, a zene, az előadóművészetek és az utcaművészet kombinálásával hozza össze a különböző generációkat, és a különféle élethelyzetű embereket. Az Expocoruna olyan partnereket vár a 2009 novembere és 2011 között megvalósuló projektjéhez, akik a digitális művészetek, a zene és az előadóművészetek területein tevékenykednek.

MECKEZDTE MŰKÖDÉSÉT AZ ELŐADÓ-MŰVÉSZETI IRODA

Az előadóművészeti szervezetek működésével összefüggő közigazgatási hatósági és szolgáltatási feladatok ellátására hozták létre a 2009 márciusától működő Előadóművészeti Irodát. A szervezet a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal keretében működik, azon belül a Filmirodával közös szervezeti egységet alkot Film- és Előadóművészeti Iroda néven. Az Iroda feladata többek között a törvény szerinti adókedvezmény igénybe vételére jogosító igazolások kiállítása. Ezen túl adatszolgáltatási tevékenységet végez, és ellátja az Előadóművészeti Tanács működtetésével kapcsolatos adminisztratív feladatokat.

A nyilvántartásba vétel kezdeményezése nem kötelező, de 2010-től csak azok az előadóművészeti szervezetek (színházak, balett- és táncegyüttesek, zenekarok és énekkarak) részesülhetnek központi költségvetési támogatásban, melyeket az Iroda nyilvántartásba vett.

ÖSZTÖNDÍJAK: MIT, HONNAN?

Kezdeknek szóló ösztöndíj-kalauzt készítettünk honlapunkra, mivel sokan fordulnak a KultúrPont Irodához utazási, kutatási ösztöndíjakat keresve. Hírlevelünkben rendszeresen jelentetünk meg ösztöndíj-híreket – az ezekből készült aktuális (automatikusan frissülő) válogatásunk szintén honlapunkon érhető el.

**Bővebb információ
valamennyi hírről:**
www.kulturpont.hu/zenekar

KOCSIS ÉS AZ NFZ SIKERE BÉCSBEN. A Kocsis Zoltán vezette Nemzeti Filharmonikus Zenekar január 18-án tomboló sikert aratott a bécsi Musikvereinsaalban. A szünni nem akaró taps hatására a koncert mindkét része után ráadást kellett adni. A zenekar másnap este ugyanazzal a műsorral lépett fel a St. Pölten-i Festspielhausban, hasonló sikerrel.

ELŐSZÖR KONCERTEZETT KÖZÖSEN a MÁV Szimfonikus Zenekar és a világhírű zongoraművész, karmester Vásáry Tamás. A Rossini-, Mozart- és Beethoven-műveket felvonulatot előadást a Zeneakadémia Nagytermében hallhatta a közönség.

CSELLISTA KÁNAÁN. Négy nemzetközileg is elismert csellóvirtuóz tart mesterkurzust a Stuttgart melletti Rutesheimban április 13. és 18. között: Fenyő László, Jens Peter Maintz, Wolfgang Emanuel Schmidt és Claudio Bohórquez. A négy csellóművész angol és német nyelven tanít majd, munkájukat egy gyakorlott korrepetitor fogja segíteni. A résztvevőknek a két koncert egyikén lehetőségük lesz fellépni zongora-, vagy zenekari kísérettel. A kurzuson Wolfram Huschke, a „cello-entertainer” is részt vesz majd, előadásokkal segíti a muzikusok látókörének szélesítését.

JOSÉ CURA ÚJRA BUDAPESTEN. José Cura ismét a Zeneakadémián adott koncertet, ahol az Óbudai Danubia Zenekart vezényelte. A hangversenyen Rimszkij-Korszakov, Bizet, Ravel, Bucharido, Piazzolla és Ginastera művei csendültek fel.

DÍJESŐ A BARTÓK KONZI DIÁKJAINAK. A Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola és Gimnázium tanulói nyerték a VII. Országos Zenekari Verseny mindkét kategóriáját. A versenyre 8 szakközépiskolából 11 együttes (482 tanuló) nevezett. A Zeneakadémia Nagytermében rendezett megmérettetésen számos különdíj is gazdára talált.

TURNÉ A KANÁRI-SZIGETEKEN. A Kanári-szigeteken koncertezett a Kocsis Zoltán vezette Nemzeti Filharmonikus Zenekar. Az együttes az immár 25. alkalommal megrendezett Kanári-szigeteki Zenei Fesztivál meghívásának tett eleget a négy hangversenyből álló turnéval. A jubileumi fesztiválon az NFZ-n kívül fellépett többek között a Bécsi Filharmonikusok Lorin Maazel irányításával, a Szentpétervári Mariinszkij Színház Zenekara Valeri Gergiev vezényletével, valamint a Philadelphia Zenekar Christoph Eschenbach dirigálásával.

A GRAMMY KLASSZIKUSAI. Idén 51. alkalommal, 31 terület 110 kategóriájában adták át a Recording Academy elismerését, a Grammy-díjat a 2007. október 1. és 2008. szeptember 30. között legjobb kiadott lemezeknek. A klasszikus albumok közül Bertolt Brecht és Kurt Weill Mahagonnyja lett a Los Angeles-i Opera előadásának felvételében. Sosztakovics 4. szimfóniájának felvétele, amelyen Bernard Haitink vezényli a Chicagói Szimfonikus Zenekart, érdemelte ki a zenekari felvételek Grammyjét.

FÉLMILLIÓS ADOMÁNY A BUDAPESTI ZENEISKOLÁKNAK. A budapesti zeneiskolák támogatására szervezett „Egy este Gershwinnel” című koncerten fellépő amerikai zongoristák – Frances Veri és Michael Jamanis – félmillió forint adományt adott át négy budapesti zeneiskola vezetőjének. A budapesti Kodály Zoltán Ének-zenei Általános Iskola, Gimnázium és Zeneiskola mellett a Bartók Béla, a Weiner Leó és a Szent István Király Zeneművészeti Szakközépiskola kapott összesen fél millió forintot a koncert bevételéből. Mindezek mellett a jótékonyági koncertet szervező Amerikai Ház Kft. felajánlotta a Kodály Zoltán és a Bartók Béla zeneiskoláknak egy-egy professzionális digitális hordozható hangfelvevő eszközt, amely ideális a próbák és koncertek hanganyagának rögzítésére.

DEBRECENBE KÖLTÖZIK A KODÁLY ZOLTÁN IFJÚSÁGI VILÁGZENEKAR. A Vásáry Tamás által alapított Kodály Zoltán Ifjúsági Világzenekar idén nyáron a Debreceni Egyetemről indul nemzetközi koncertkörútjára. A koncertsorozat első állomása július 30-án lesz a cívisvárosban, amely egyben az Ifjú Zeneművészek Nemzetközi Nyári Akadémiájának záróelőadásaként is szolgál. A Debreceni Egyetem Zeneművészeti Karának rangos nyári akadémiáján a hagyományokhoz híven nemzetközileg elismert művésztanárok segítik az ifjú tehetségeket a zenei kibontakozásban: a hazai oktatókon kívül idén Skóciából, Japánból, Franciaországból, Horvátországból, Ausztriából és Németországból is érkeznek neves művésztanárok, akik napközben egyénileg foglalkoznak hallgatóikkal, esténként pedig koncertjeikkel színesítik a város kulturális életét. A szervezők április 30-ig várják a tehetséges szakközépiskolás növendékeket, főiskolások, egyetemi hallgatókat, valamint fiatal zenetanárokat jelentkezését. A programról és a jelentkezés részleteiről a www.ymsa.unideb.hu oldal tájékoztatót bővebben.

NAGY CSABA TROMBITAMŰVÉSZE A FERENCNIK-DÍJ. Nagy Csaba trombitaművész vette át Kovács János első karmestertől az elmúlt évad legjobb művészi teljesítményéért járó Ferencnik-díjat. Az alapítvány működésének változásával ma már kizárólag az Operaház hangszeres művészei kaphatják az elismerést.

GILBERT VARGA A NEMZETI FILHARMONIKUSOKAT DIRIGÁLTA. A Svájcban élő, mindkét ágon magyar származású dirigens – a híres hegedűművész, Varga Tibor fia – legutóbb 2005 áprilisában vezényelte az együttest, szintén a Művészetek Palotájában.

EURÓPAI EGYHÁZZENEI DÍJ 2009. Sofia Gubaidulina kapta az ötezer eurós díjat, amelyet Schwäbisch Gmünd városa alapított. A díjátadás júliusban lesz, a város Augustinus-templomában, az Európai Egyházzenei Fesztiválon, ahol felhangzanak Sofia Gubaidulina művei is a Litván Rádió Kórusának és Ramon Jaffének előadásában. Az orosz zeneszerző nő magas színvonalú és nagy kifejező erejű egyházi műveit érdemelte ki az idén 11. alkalommal odaítélt díjat, amelynek korábbi kitüntetettjei között Krzysztof Penderecki, Arvo Pärt, Peter Schreier és Helmuth Rilling is megtalálható. Az indoklás szerint expresszív, spirituális és személyes kompozíciói a mindennapok élményeit új megvilágításba helyezik, azoknak új horizontot nyitnak.

INDUL A SION VALAIS NEMZETKÖZI HEGEDŰVERSENY. Az augusztus végén megrendezendő, Shlomo Mintz vezette rangos svájci megmérettetésre március 31-ig jelentkezhetnek 15 és 32 év közötti hegedűsök. A versenyzők mellett a Budafoki Dohnányi Zenekar is hazánkat képviseli, a muzsikuskok Shlomo Mintz hegedűművész vezényletével kísérik a döntősöket a gálakoncerten augusztus 23-án.

LEONARD ELSCHENBROICH-É A LEONARD BERNSTEIN-DÍJ. A csellistát tüntetik ki az idei Schleswig-Holstein-i Zenei Fesztiválon a díjjal, ami 10 000 euróval jár. Az elsimerést a kieli Arenában adják át július közepén. A díjátadáson Elschenbroich Anne-Sophie Mutterrel és a Schleswig-Holstein-i Fesztivál Zenekarával lép fel, a koncert műsorán Johannes Brahms a-moll hegedű-gordonka versenye szerepel.

IFJÚSÁGI KORTÁRS ZENEI ESTEK. Az Ifjúsági Kortárs Zenei Estek (IKZE) hangversenysorozatán 17 fiatal zeneszerző 18 új művével ismerkedhet meg a közönség az Óbudai Társaskörben. A sorozat végén először adták át a Strém Kálmán emlékére alapított Ígéret-díjat a koncertek legkiemelkedőbb fiatal előadóművészeinek.

VISEGRÁDI OPERAIGAZGATÓK TALÁLKOZÓJA. A visegrádi országok operaházai esetében a költségvetési források apadása jelentette problémák egyik megoldása lehet a közös produkciók létrehozása, a rendezők, díszlettervezők, koreográfusok cseréje – hangzott el a visegrádi operaigazgatók kétnapos budapesti megbeszélését követő sajtótájékoztatón. A Magyar Állami Operaházban tartott tanácskozáson Vass Lajos mellett a varsói Teatr Wielki, a prágai Állami Opera és a prágai Nemzeti Színház, a pozsonyi Nemzeti Színház, valamint a kassai Állami Színház igazgatói, illetve vezető munkatársai vettek részt.

MEGALAKULT A YOU TUBE SZIMFONIKUS ZENEKAR. A világ első online klasszikus nagyzenekarába beválogattak két magyar muzsikust, Bencze László nagybőgőst és Bárti Viktor brácsást is. A csaknem kilencven zenészt több mint háromezer jelentkező közül választották ki. Áprilisban a szervező You Tube meghívja a zenészeket New Yorkba, ahol három nap alatt betanulják Tan Dun Internet Szimfónia No. 1, Eroica című művét. Az alkotást a világ egyik legrangosabb koncerttermében, a Carnegie Hallban adják elő április 15-én. Vezényel Michael Tilson Thomas, a San Francisco Symphony Orchestra zenei igazgatója.

NEMZETKÖZI FÚVÓSZENEKARI KARMESTERKURZUS. Különleges zenei élménynek ígérkezik Hidas Frigyes Dél-afrikai szvitjének európai bemutatója, amelyet a március 9. és 13. között rendezett nemzetközi fúvószenekari karmesterkurzushoz kapcsolódva szólaltatnak meg Győrött. A kurzuson húsz-huszonkét karmester vett részt, a hazaiakon kívül Németországból várnak vendégeket. Lendvai Kamilló Kossuth-díjas zeneszerző szintén bekapcsolódik a kurzus szakmai tevékenységébe – közölte Szabó Ferenc. A műhelymunkán egyik művét elemzi, a március 13-i díszelőadáson pedig felcsendül az idős mester egyik kompozíciója.

NEMZETKÖZI KODÁLY HÉT 20. ALKALOMMAL Helsinkiben. Idén 20. alkalommal rendezték meg a Nemzetközi Kodály Hetet Helsinkiben, Magyarországot a zenei rendezvényen Csonka Emil brácsa- és Falvai Katalin zongoraművész képviselte. A Nemzetközi Kodály Hét zenei vezetője a Szilvay testvérpár, Csaba és Géza, akik a Kelet-helsinki Zeneiskola mellett megalapították a most tíz éves Zenei Intézetet, amelyet eddig kétezren látogattak meg írektől franciákon, ausztrálokon, japánokon át kínaiakig, hogy tanulmányozzák a Kodály-módszert, a szolmizációt.

HAYDN- ÉS MENDELSSOHN-ZONGORAVERSENYT HIRDET AZ MR3-BARTÓK Rádió. Joseph Haydn halálának és Felix Mendelssohn születésének kétszázadik évfordulója alkalmából versenyt hirdetett fiatal zenészek számára a Magyar Rádió komolyzenei adója. Az MR3-Bartók Rádió megmérettetésére május 15-ig jelentkezhetnek az 1976. január 1. után született, magyar állampolgárságú zongoristák. A zsűrit Nagy Péter, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem tanszékvezető egyetemi tanára vezeti, tagjai: Jandó Jenő, Klukon Edit és Némethy Attila zongoraművész, valamint Kovács Sándor zenetörténész.

A BELGRÁDI FILHARMÓNIA IGAZGATÓJA, IVAN TASOVAC 2009. március 4-én benyújtotta lemondását. A neves nemzeti intézmény vezetője döntését azzal indokolta, hogy a szimfonikus zenekar hazai és nemzetközi sikereinek elismerését a minisztérium és a városi önkormányzat részéről 8 év óta hiába várja. Ivan Tasovac korábban jelezte, hogy 38.000 dinár (kb. 400 euro) a havi átlagfizetés együttesében, amiből megélni nem lehet. A zenekar alkalmazottainak juttatása lényegesen alacsonyabb azokénál, akik más nemzeti intézményeknél dolgoznak. A zenekar 2009-re benyújtott, a gazdasági helyzetet tekintetbe vett büdzsáját a minisztérium jócskán megkurtította, a januári és februári támogatás összegét még március elején sem utalta át. Ivan Tasovac lemondásának indokolásában szerepelt, hogy a Köztársasági Választási Bizottság számára a Minisztérium által juttatott összeg elég lenne a zenekari bérek 100 százalékos emeléséhez. A Minisztérium az igazgatónak ezt a megállapítását úgy értelmezte, hogy az muzsikusaiknak 100 százalékos fizetésemelést követelt. A zenekar társadalmi vezetősége a helyzetet elfogadhatatlannak ítélte, és tekintettel a 2009-2010-es szezon szerződött eseményeire, neves karmesterek meghívására, külföldi turnéokra és az eladott jegyekre, remélte, hogy a Kulturális Minisztérium a jelenlegi gazdasági helyzetben is talál megoldást a problémára, és kijelöli az utat a nemzeti prioritásoknak. A Belgrádi Filharmonikus Zenekarban keletkezett helyzetet elemezték a Szerb Muzsikuskok Szakszervezete, a Belgrádi Zenekarok Szövetsége és a Szerb Előadóművészek Szakszervezet képviselői is, megállapították, hogy az igazgató nem követelt 100 százalékos fizetés emelést, és kiálltak Ivan Tasovac, mint sikeres vezető és sikeres reformok végrehajtója mellett. A Minisztérium Ivan Tasovac lemondását „sajnálattal elfogadta”. Zubin Mehta sztárdirigens Boris Tadic szerb államelnökhöz fordult a Belgrádi Filharmonikus Zenekar anyagi helyzetének rendezése érdekében. Március 10-én minden szerb napilap közölte Mehta levelét.

A MAGYAR SZIMFONIKUS ZENEKAROK SZÖVETSÉGE XVII. közgyűlésén Gyüdi Sándor visszalépése miatt megüresedő elnökségi helyre Lendvai Györgyöt választották a tagszervezetek vezetői.